Štvrtok 8. júla 2021

P9_TA(2021)0362

Porušenia práva EÚ a práv LGBTIQ občanov v Maďarsku v dôsledku právnych zmien prijatých v maďarskom parlamente

Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. júla 2021 o porušeniach práva EÚ a práv LGBTIQ občanov v Maďarsku v dôsledku právnych zmien prijatých maďarským parlamentom (2021/2780(RSP))

(2022/C 99/25)

Európsky parlament,

— so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“),

— so zreteľom na článok 2 Zmluvy o Európskej únii (Zmluva o EÚ),

— so zreteľom na Európsky dohovor o ľudských právach a na súvisiacu judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ESĽP),

— so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv,

— so zreteľom na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (SD EÚ) a ESĽP,

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 12. novembra 2020 s názvom Únia rovnosti: stratégia pre rovnosť LGBTIQ osôb na roky 2020 – 2025 (COM(2020)0698),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 24. marca 2021 s názvom Stratégia EÚ v oblasti práv dieťaťa (2020 – 2025) (COM(2021)0142),

— so zreteľom na výsledky prieskumu LGBTI EÚ, ktorý začala Agentúra Európskej únie pre základné práva (FRA) v roku 2019,

— so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie ([1]) (ďalej len „nariadenie o podmienenosti právnym štátom“),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 12. septembra 2018 o návrhu, ktorým sa Rada vyzýva, aby podľa článku 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ rozhodla, že existuje jasné riziko vážneho porušenia hodnôt, na ktorých je Únia založená, zo strany Maďarska ([2]),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 18. decembra 2019 o verejnej diskriminácii a nenávistných prejavoch proti LGBTI osobám vrátane zón bez LGBTI ([3]),

— so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. januára 2020 o prebiehajúcich vypočutiach podľa článku 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ, ktoré sa týkajú Poľska a Maďarska ([4]),

— so zreteľom na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie z 3. júna 2021 vo veci C-650/18, ktorým sa zamieta žaloba Maďarska proti uzneseniu Parlamentu z 12. septembra 2018, ktorým sa začal postup na určenie existencie jasného rizika vážneho porušenia hodnôt, na ktorých je založená Európska únia, zo strany členského štátu ([5]),

— so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. októbra 2020 o zriadení mechanizmu EÚ pre demokraciu, právny štát a základné práva ([6]),

---

([1]) Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 1.
([2]) Ú. v. EÚ C 433, 23.12.2019, s. 66.
([3]) Ú. v. EÚ C 255, 29.6.2021, s. 7.
([4]) Prijaté texty, P9_TA(2020)0014.
([5]) Rozsudok z 3. júna 2021, Maďarsko/Parlament, C-650/18, ECLI:EU:C:2021:426.
([6]) Prijaté texty, P9_TA(2020)0251.

— so zreteľom na svoje uznesenie z 11. marca 2021 o vyhlásení EÚ za zónu slobody pre LGBTIQ osoby ([7]),

— so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu o situácii v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv v EÚ v rámci zdravia žien z 24. júna 2021 ([8]),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 30. septembra 2020 s názvom Správa o právnom štáte 2020 – Situácia v oblasti právneho štátu v Európskej únii (COM(2020)0580),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 24. júna 2021 o správe Komisie o právnom štáte 2020 ([9]),

— so zreteľom na maďarský zákon LXXIX z roku 2021 o prijatí prísnejších opatrení proti pedofilným páchateľom a o zmene určitých zákonov na ochranu detí (ďalej len „návrh zákona“ a po jeho uverejnení „zákon“),

— so zreteľom na vyšetrovanie, ktoré 16. júna 2021 začal európsky komisár pre rovnosť a ktoré sa týkalo súladu maďarského práva s právom Únie,

— so zreteľom na list komisára pre spravodlivosť a komisára pre vnútorný trh adresovaný maďarskému ministrovi spravodlivosti [Ares S(2021) 4587976) o nesúlade návrhu zákona s viacerými právnymi ustanoveniami EÚ vrátane článku 2 Zmluvy o EÚ o dodržiavaní ľudských práv, slobody a nediskriminácie,

— so zreteľom na list, ktorý podpísalo 17 hláv štátov alebo predsedov vlád počas zasadnutia Európskej rady v júni 2021 a v ktorom sa uvádza, že sa bude „pokračovať v boji proti diskriminácii LGBTI komunity“ ([10]),

— so zreteľom na vyhlásenie zo zasadnutia Rady pre všeobecné záležitosti z 22. júna 2021, ktoré spolupodpísalo 18 členských štátov, k prijatiu maďarského zákona ([11]),

— so zreteľom na odporúčanie Výboru ministrov Rady Európy (CM/Rec(2010)5) členským štátom o opatreniach na boj proti diskriminácii na základe sexuálnej orientácie alebo rodovej identity a na normy prijaté Parlamentným zhromaždením Rady Európy,

— so zreteľom na vyhlásenie komisárky Rady Európy pre ľudské práva týkajúce sa návrhu zákona ([12]),

— so zreteľom na rozsudok ESĽP z 20. júna 2017 vo veci Bayev a iní/Rusko (žiadosti č. 67667/09 a 2 iné) ([13]),

— so zreteľom na otázku na ústne zodpovedanie Komisii z 22. júna 2021 o porušeniach práva EÚ a práv LGBTIQ občanov v Maďarsku v dôsledku právnych zmien prijatých v maďarskom parlamente (O-000050/2021),

— so zreteľom na článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,

([7]) Prijaté texty, P9_TA(2021)0089.
([8]) Prijaté texty, P9_TA(2021)0314.
([9]) Prijaté texty, P9_TA(2021)0313.
([10]) https://twitter.com/alexanderdecroo/status/1407977290189971457/photo/1
([11]) https://wilmes.belgium.be/en/thirteen-countries-unite-belgiums-initiative-defend-lgbtiq-rights-europe
([12]) https://www.coe.int/en/web/commissioner/-/commissioner-mijatovic-urges-hungary-s-parliamentarians-to-reject-draft-amendments-banning-discussion-about-sexual-and-gender-identity-and-diversity
([13]) http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-174422

Štvrtok 8. júla 2021

A. keďže maďarské národné zhromaždenie prijalo 15. júna 2021 návrh zákona, ktorého pôvodnou úlohou malo byť chrániť deti pred pedofilnými páchateľmi, čo je cieľ, ktorý zdieľajú a sledujú všetky inštitúcie a členské štáty v rámci Únie; keďže návrh zákona bol zverejnený 23. júna 2021 a nadobudne účinnosť 8. júla 2021 ([14]); keďže zákonom sa vážne a úmyselne obmedzia práva a slobody LGBTIQ osôb, ako aj práva detí;

B. keďže Maďarsko nedávno v Rade vydalo niekoľko vyhlásení, v ktorých sa pojem „rod“ v niektorých textoch vykladá ako odkaz na pohlavie, a tým sa popiera existenciu rodu, najmä pokiaľ ide o koncepciu krízového riadenia pre možnú vojenskú misiu EÚ v oblasti spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP) bez výkonnej právomoci v Mozambiku, nariadenie o Fonde na spravodlivú transformáciu a nariadenie o spoločných ustanoveniach, ako aj pri iných príležitostiach;

C. keďže definície zákona sú zámerne vágne s cieľom vyvolať tlmiaci účinok; keďže zákon zakazuje „stvárňovanie a propagovanie rodovej identity odlišnej od pohlavia pri narodení, zmenu pohlavia a homosexualitu“ v školách, v televíznych programoch a vo verejne dostupných reklamách na akýchkoľvek platformách pre osoby mladšie ako 18 rokov, a to aj na vzdelávacie účely; keďže zákon vylučuje, aby sa takýto obsah považoval za oznámenie služby vo verejnom záujme alebo reklamu sociálnej zodpovednosti, aj keď je určený pre dospelých; keďže zákonom sa zavádzajú zmeny zákona o ochrane detí, zákona o ochrane rodiny, zákona o propagačnej činnosti podnikov, zákona o médiách a zákona o verejnom vzdelávaní;

D. keďže Európsky parlament v minulosti odsúdil zneužívanie právnych predpisov o informáciách sprístupnených maloletým osobám, najmä v oblasti vzdelávania a médií, s cieľom cenzurovať obsah a materiály súvisiace s LGBTI osobami, a to najmä v Litve a Lotyšsku;

E. keďže v roku 2018 poľský prezident Andrzej Duda uviedol, že zváži vydanie tzv. zákona o „propagande homosexuálov“, ktorý bol prijatý v Rusku a ktorým by sa zakázali médiá, literatúra a zhromaždenia osôb LGBTIQ, ako je Pride; keďže v júni 2021 poľský námestník ministra spravodlivosti Michal Wos oznámil, že Poľsko v súčasnosti pracuje na návrhu zákona, ktorého cieľom je zakázať „propagandu LGBTI osôb“;

F. keďže prezident Českej republiky Miloš Zeman sa v mediálnom rozhovore o novom zákone o boji proti LGBTIQ v Maďarsku v júni 2021 ponižujúco vyjadril o transrodovej komunite;

G. keďže podobný znepokojujúci vývoj bol zaznamenaný v Chorvátsku, najmä pokiaľ ide o oznámený návrh konzervatívnej strany Most zahrnúť „zákaz vystavenia detí propagande LGBT“ do zákonov, o ktorých sa rokuje v chorvátskom parlamente, a útoky proti LGBTI osobám 3. júla 2021, v deň 20. Záhreb Pride; keďže 4. júla 2021 predseda a podpredseda strany MOST oznámili súdne konania proti organizáciám LGBTI, ktoré obvinili stranu MOST zo šírenia neznášanlivosti a homofóbie a podnecovania rozdeľovania a nenávisti;

H. keďže Rusko v roku 2013 zaviedlo federálny zákon „na ochranu detí pred informáciami obhajujúcimi popieranie tradičných rodinných hodnôt“, ktorého cieľom bolo zakázať normalizáciu homosexuality v médiách; keďže mnohé organizácie pre ľudské práva na celom svete vyhlásili, že ruský zákon ohrozuje mladých ľudí komunity LGBTIQ;

I. keďže ako je zakotvené v článku 2 Zmluvy o EÚ, sa Únia zakladá na hodnotách úcty k ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a rešpektovania ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám;

J. keďže v stratégii Komisie v oblasti rovnosti LGBTIQ sa stanovuje spoločné smerovanie Únie pri ochrane práv LGBTIQ osôb vo všetkých členských štátoch a opätovne sa zdôrazňuje, že rovnosť a nediskriminácia sú základnými hodnotami a základnými právami v EÚ, ktoré sú zakotvené v zmluvách a v Charte základných práv;

([14]) Zákon uverejnený v zbierke zákonov: https://njt.hu/jogszabaly/2021-79-00-00; https://magyarkozlony.hu/dokumentumok/ba643dee7b59c2a1901132e6e3320483d2245b56/megtekintes

K. keďže predsedníčka Komisie Ursula von der Leyenová označila zákon za „hanebný“ a poverila zodpovedných komisárov, aby oslovili maďarskú vládu ([15]); keďže komisári pre spravodlivosť a pre vnútorný trh adresovali maďarskému ministrovi spravodlivosti list, v ktorom uviedli, že zákon porušuje tieto práva: právo na súkromný a rodinný život (články 7 a 9 charty), právo na slobodu prejavu a právo na informácie (článok 11 charty); slobodu podnikania (článok 16 charty) a nediskrimináciu (článok 21 charty); keďže smernica o audiovizuálnych mediálnych službách (AVMS) ([16]), smernica o elektronickom obchode ([17]) a článok 56 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa vzťahujú aspoň na niektoré regulované scenáre a keďže na napadnuté ustanovenia zákona sa môžu vzťahovať články 34 a 36 ZFEÚ a môžu byť nimi porušené; keďže odpoveď na tento list bola vyžiadaná do 30. júna 2021 ([18]); keďže maďarský minister spravodlivosti odpovedal 1. júla 2021;

L. keďže 18 členských štátov ([19]) spolupodpísalo vyhlásenie, v ktorom vyzýva Komisiu, aby využila všetky nástroje, ktoré má k dispozícii, s cieľom zabezpečiť úplné dodržiavanie práva EÚ, a to aj postúpením veci Súdnemu dvoru EÚ;

M. keďže 17 hláv štátov alebo predsedov vlád prijalo 24. júna 2021 spoločné vyhlásenie, v ktorom sa uvádza, že budú pokračovať v boji proti diskriminácii LGBTIQ a opätovne potvrdzujú svoju obranu základných práv LGBTIQ osôb ([20]);

N. keďže komisárka Rady Európy pre ľudské práva naliehavo vyzvala poslancov maďarského parlamentu, aby tento návrh zákona zamietli; keďže tvrdila, že zákon je v rozpore s právami a identitami LGBTIQ osôb a že tiež obmedzuje slobodu prejavu a vzdelávanie všetkých Maďarov ([21]);

O. keďže podľa odporúčania Výboru ministrov Rady Európy (CM/Rec(2010)5) členským štátom o opatreniach na boj proti diskriminácii na základe sexuálnej orientácie alebo rodovej identity majú lídri členských štátov Rady Európy zodpovednosť za vzdelávanie, za boj proti predsudkom a diskriminácii, a majú pracovať na akceptovaní osôb LGBTIQ,

P. keďže ESĽP rozhodol vo veci Bayev a iní/Rusko, že právne predpisy zakazujúce propagáciu homosexuality, známe aj ako „zákon o propagande homosexuálov“, sú v rozpore s článkom 10 (sloboda prejavu) a článkom 14 (zákaz diskriminácie) Európskeho dohovoru o ľudských právach, a preto sú diskriminačné, a že posilňujú predsudky voči LGBTIQ osobám, čo je nezlučiteľné s hodnotami demokratickej spoločnosti;

Q. keďže Parlament pri viacerých príležitostiach nabádal členské štáty, aby zaručili právo na komplexnú sexualitu, sexuálnu a partnerskú výchovu, ktorá je vedecky presná, založená na dôkazoch, primeraná veku a neodsudzujúca; keďže medzinárodné orgány pre ľudské práva ([22]), ako je Rada Európy, stanovili, že deti a mladí ľudia majú právo na komplexnú sexuálnu výchovu;

R. keďže v prieskume FRA týkajúcom sa LGBT osôb sa zdôrazňuje, že viac ako polovica respondentov vždy alebo často počula alebo videla negatívne pripomienky alebo správanie počas návštevy školy, pretože spolužiak/vrstovník bol vnímaný ako LGBTI osoba; keďže tento počet sa v prípade respondentov vo veku 15 – 17 rokov zvyšuje na 70 %, čo poukazuje na to, že prijatie a toleranciu treba riešiť vo vzdelávacích kontextoch;

([15]) https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_21_3164
([16]) Ú. v. EÚ L 303, 28.11.2018, s. 69.
([17]) Ú. v. EÚ L 178, 17.7.2000, s. 1.
([18]) https://ec.europa.eu/commission/presscorner/api/files/attachment/869254/Letter%20 by%20Commissioners%20Reynders%20and%20Breton.pdf
([19]) Belgicko, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Nemecko, Írsko, Litva, Luxembursko, Holandsko, Španielsko, Švédsko, Lotyšsko, Taliansko, Grécko, Rakúsko Cyprus a Portugalsko,
([20]) https://twitter.com/alexanderdecroo/status/1407977290189971457?s=20
([21]) https://www.coe.int/be/web/commissioner/-/commissioner-mijatovic-urges-hungary-s-parliamentarians-to-reject-draft-amendments-banning-discussion-about-sexual-and-gender-identity-and-diversity
([22]) Dohovor o právach dieťaťa, Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, správa osobitného spravodajcu OSN pre právo na vzdelanie.

Štvrtok 8. júla 2021

Zákon, jeho ustanovenia a porušenie práva EÚ

1. čo najdôraznejšie odsudzuje zákon prijatý maďarským parlamentom, ktorý predstavuje jasné porušenie hodnôt, zásad a právnych predpisov EÚ; pripomína, že zákonom sa do rôznych maďarských predpisov zavedú ustanovenia, ktoré porušujú základné práva podľa charty a zmlúv a právnych predpisov EÚ o vnútornom trhu (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách a smernica o elektronickom obchode); domnieva sa, že zákon je v rozpore so zavedeným *acquis* EÚ;

2. víta vyhlásenie, ktoré podpísalo 18 členských štátov a v ktorom vyzývajú Komisiu, aby podnikla právne kroky, a odsúdenie návrhu zákona predsedníčkou Komisie a jednotlivými komisármi; berie na vedomie list zaslaný maďarskému ministrovi spravodlivosti so žiadosťou o objasnenie vznesených otázok a informácie o nich do 30. júna 2021; vyzýva Komisiu, aby túto odpoveď zverejnila;

3. berie na vedomie výzvu Komisie na konštruktívnu a lojálnu diskusiu s Maďarskom; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že zákon bol uverejnený 23. júna 2021, a to aj napriek odsudzujúcim postojom medzinárodných organizácií; vyzýva Komisiu, aby okamžite podnikla právne kroky, konkrétne začatím zrýchleného konania proti Maďarsku o porušení povinnosti podľa článku 258 ZFEÚ týkajúceho sa tohto zákona; vyzýva Komisiu, aby v prípade potreby využila všetky procesné nástroje Súdneho dvora vrátane žiadostí o zrýchlené konanie a dočasné opatrenia vrátane sankcií za ich nedodržiavanie;

4. pripomína, že v súlade s článkom 259 ZFEÚ môže členský štát, ktorý sa domnieva, že iný členský štát nesplnil povinnosť vyplývajúcu zo zmlúv, predložiť vec Súdnemu dvoru Európskej únie; vyzýva členské štáty, aby v súvislosti s týmto zákonom v prípade nečinnosti Komisie uplatnili tento článok; vyzýva členské štáty, aby Európskemu súdu pre ľudské práva predložili medzištátnu žiadosť týkajúcu sa aspektov, na ktoré sa nevzťahuje právo EÚ;

Prebiehajúce konania podľa článku 7 ods. 1

5. zdôrazňuje, že zákon nie je ojedinelým prípadom, skôr je ďalším úmyselným a vopred plánovaným príkladom postupného podkopávania základných práv v Maďarsku; zdôrazňuje, že organizovaná štátom sponzorovaná fóbia voči komunite LGBTIQ a dezinformačné kampane sa stali nástrojmi politickej cenzúry maďarskej vlády, a domnieva sa, že to je v rozpore s článkom 2 Zmluvy o EÚ; pripomína, že Európska únia bola vyhlásená za zónu slobody pre LGBTIQ osoby ([23]);

6. pripomína, že porušovanie ľudských práv LGBTIQ osôb je súčasťou širšieho politického programu, ktorý vedie k rozkladu demokracie a právneho štátu vrátane slobody médií, a malo by sa považovať za systematické porušovanie článku 2 Zmluvy o EÚ; pripomína, že v uznesení Parlamentu z 12. septembra 2018 ([24]) už boli vyjadrené obavy týkajúce sa práva na rovnaké zaobchádzanie a slobodu prejavu;

7. vyjadruje hlboké znepokojenie nad tým, že odkedy Parlament inicioval článok 7 ods. 1, situácia v oblasti právneho štátu a základných práv sa v Maďarsku naďalej zhoršuje; zdôrazňuje, že Rada v tejto súvislosti v priebehu rokov nekonala a chýba prevzatie jej zodpovednosti;

8. víta skutočnosť, že portugalské predsedníctvo uskutočnilo prvé vypočutie podľa článku 7 ods. 1 o právnom štáte v Maďarsku od roku 2019, ako aj vyhlásenia 18 členských štátov, ktoré tento zákon odsúdili; zdôrazňuje však, že dialóg musí priniesť hmatateľné výsledky, pokiaľ ide o opatrenia, s cieľom aktívne riešiť prípady zhoršovania dodržiavania základných práv v Maďarsku; pripomína svoju výzvu, aby Rada v nadväznosti na vypočutia vydala konkrétne odporúčania Maďarsku, ako sa stanovuje v článku 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ vrátane odporúčania zrušiť zákon, a stanovila lehoty na vykonanie týchto odporúčaní; vyzýva slovinské predsedníctvo, aby v septembri 2021 zorganizovalo vypočutie týkajúce sa Maďarska a čo najskôr naplánovalo hlasovanie o odporúčaniach; konštatuje, že ľudské práva LGBTIQ osôb sa v posledných rokoch postupne zhoršovali;

9. pripomína, že 2. marca 2021 Maďarská mediálna rada oznámila súdne konanie proti maďarskej mediálnej skupine RTL v nadväznosti na rozbehnutie kampane „Family is Family“; domnieva sa, že tieto opatrenia predstavujú cenzúru mediálneho obsahu a reklamy, a preto sú v rozpore so smernicou o audiovizuálnych mediálnych službách; zdôrazňuje, že

([23]) Uznesenie Európskeho parlamentu o vyhlásení EÚ za zónu slobody pre LGBTIQ osoby z 11. marca 2021.
([24]) Prijaté texty, P8_TA(2018)0340.

viacerí vysielatelia v celej EÚ vyzvali Komisiu, aby spolu s organizáciami občianskej spoločnosti začala konania o porušení povinnosti ([25]); vyzýva Komisiu, aby využila všetky právne nástroje, ktoré má k dispozícii, na riešenie cenzúry materiálu, ktorý je v súlade s smernicou o audiovizuálnych mediálnych službách, a to v spojení s chartou;

10. vyjadruje hlboké znepokojenie nad tým, že zhoršovanie slobody médií vedie k nárastu zvaľovania viny a zacielenia sa na menšiny vrátane LGBTIQ osôb;

11. pripomína, že v decembri 2020 bol zmenený a doplnený „základný zákon" (Ústava) Maďarska, v ktorom sa uvádza, že matka je ženského rodu a otec mužského, a že Maďarsko chráni právo detí na stanovenie svojej identity v súlade s ich pohlavím pri narodení a ich právo na vzdelanie v súlade s ústavnou identitou krajiny a systémom hodnôt založených na kresťanskej kultúre; konštatuje, že napriek tomu, že rodinné právo patrí do vnútroštátnej právomoci, zmena ústavy v spojení s nadväzujúcimi právnymi predpismi vrátane uvedeného zákona vedie k priamemu oslabeniu ochrany hodnôt stanovených v článku 2 Zmluvy o EÚ; konštatuje, že Benátska komisia prijala stanovisko k ústavným zmenám, ktoré maďarský parlament prijal v decembri 2020 ([26]);

12. pripomína, že Benátska komisia prijala 18. júna 2013 stanovisko CDL-AD (2013)022-e k otázke zákazu tzv. propagandy homosexuality vzhľadom na nedávne právne predpisy v niektorých členských štátoch Rady Európy;

13. pripomína, že maďarský parlament prijal právne predpisy, ktoré obmedzujú adopciu na manželské páry, čím de facto zakazujú osvojenie osobám žijúcim v partnerstvách rovnakého pohlavia a v slobodným a nezosobášeným osobám, pokiaľ minister pre rodinnú politiku neudelí osobitné povolenie; zdôrazňuje, že táto požiadavka poskytuje členovi vlády možnosť prijímať v tejto súvislosti jednostranné rozhodnutia;

14. pripomína, že prijatím článku 33 súhrnného zákona z roku 2020 sa de facto zakázalo právne uznanie pohlavia transrodovým a intersexuálnym osobám v Maďarsku, čím sa porušuje ich právo na súkromie a vystavujú sa diskriminácii, ktorá môže mať závažné psychologické dôsledky a môže obmedziť ich právo aktívne sa zapájať do činnosti občianskej spoločnosti; Konštatuje, že vnútroštátny orgán pre ochranu údajov a slobodu informácií vydal stanovisko k článku 33, pričom tvrdí, že je v rozpore s článkom 5 ods. 1 písm. d) všeobecného nariadenia o ochrane údajov ([27]); pripomína, že Komisia doteraz neprijala žiadne opatrenia na riešenie tohto problému; vyzýva Komisiu, aby túto záležitosť vyšetrila a v prípade potreby podnikla právne kroky; konštatuje, že hoci ústavný súd Maďarska ([28]) zistil, že časti zákona sú protiústavné, verejné orgány stále nevykonali jeho rozhodnutie a naďalej zamietajú žiadosti, aj keď boli podané pred nadobudnutím účinnosti zákona; konštatuje, že to predstavuje porušenie zásad právneho štátu;

15. odsudzuje rozhodnutie orgánu na ochranu spotrebiteľov v Budapešti ([29]) nariadiť vydavateľom kníh, aby tlačili vyhlásenia o odmietnutí zodpovednosti na knihách pre deti, ktoré zobrazujú dúhové rodiny, ako knihy obsahujúce „správanie, ktoré nie je v súlade s tradičnými rodovými úlohami";

16. vyjadruje hlboké znepokojenie nad zmenšujúcim sa priestorom pre mimovládne organizácie (MVO) v Maďarsku vrátane MVO v oblasti LGBTIQ; víta rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-78/18 ([30]), v ktorom sa vyhlasuje, že zákonom č. LXXVI z roku 2017 o transparentnosti organizácií, ktoré dostávajú podporu zo zahraničia, sa zaviedli diskriminačné a neodôvodnené obmedzenia týkajúce sa zahraničných darov organizáciám občianskej spoločnosti v rozpore s povinnosťami týkajúcimi sa voľného pohybu kapitálu, rešpektovania súkromného života, ochrany osobných údajov a slobody združovania; berie na vedomie zrušenie tohto zákona, ale vyjadruje obavy v súvislosti s novými obmedzeniami

---

([25]) ACT, *Hungary: Broadcasting associations across Europe express dismay at anti-LGBTIQ bill & urge European Commission to open infringement proceedings* (Vysielacie združenia v celej Európe vyjadrujú rozhorčenie nad zákonom proti LGBTIQ osobám a naliehajú na Európsku komisiu, aby začala konanie o nesplnení povinnosti), Brusel 29. júna 2021.

([26]) Hungary – Opinion on the constitutional amendments adopted by the Hungarian parliament in December 2020, adopted by the Venice Commission at its 127th Plenary Session, Venice and online, 2-3 July 2021 (CDL-AD(2021)029-e).

([27]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

([28]) http://public.mkab.hu/dev/dontesek.nsf/0/ CB4CA4E8F72D33DFC125863A00604976?OpenDocument. Zhrnutie v angličtine je k dispozícii na stránke http://public.mkab.hu/dev/dontesek.nsf/0/CB4CA4E8F72D33DFC125863A00604976?OpenDocument&english&english

([29]) https://www.kormanyhivatal.hu/hu/budapest/hirek/tisztessegtelen-kereskedelmi-gyakorlatot-folytat-a-labrisz-egyesulet-a-meseorszag-mindenkie-cimu-konyv-ertekesitesekor.

([30]) Rozsudok Súdneho dvora z 18. júna 2020, Európska komisia/Maďarsko, C-78/18, ECLI:EU:C:2020:476.

financovania občianskej spoločnosti v Maďarsku, ako sú selektívne audity štátneho kontrolného úradu a povinnosť uvádzať všetkých darcov v správach o verejných prínosoch, ktoré sú verejne dostupné; domnieva sa, že takéto obmedzenia nie sú potrebné ani primerané a nie sú v súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie ani so závermi správy o financovaní združení, ktorú prijala Benátska komisia na svojom 118. plenárnom zasadnutí 15. – 16. marca 2019;

17. vyjadruje svoj neochvejný záväzok chrániť práva detí v EÚ a v zahraničí; zastáva názor, že podporovanie tolerancie, akceptácie a rozmanitosti namiesto podporovania fóbie a nenávisti voči LGBTIQ osobám, by malo slúžiť ako hlavná zásada na zabezpečenie rešpektovania najlepších záujmov dieťaťa; v tejto súvislosti sa domnieva, že spojenie sexuálnej orientácie a rodovej identity s pedofíliou alebo útokmi na práva detí svedčia o jasnom pokuse využiť ľudskoprávny jazyk na prijatie diskriminačných politík; domnieva sa, že je to v rozpore s medzinárodnými zásadami a normami v oblasti ľudských práv;

18. vyjadruje znepokojenie nad skutočnosťou, že zákon sa podobá tzv. ruskému zákonu o propagande proti komunite LGBT z roku 2013, ktorý viedol k vážnemu poškodeniu komunity LGBTIQ v Rusku; vyzýva Komisiu, aby ďalej skúmala financovanie kampaní zameraných proti LGBTIQ v EÚ, ktoré jednoznačne predstavujú hrozbu pre demokraciu a národnú bezpečnosť v EÚ;

Opatrenia, ktoré musí prijať Komisia

19. opätovne vyzýva Komisiu a Radu, aby konečne uznali naliehavú potrebu konať na obranu hodnôt zakotvených v článku 2 ZEÚ a aby pripustili, že členský štát nemôže zmeniť svoje právne predpisy, a to ani ústavné ustanovenia, tak, že sa zníži ochrana týchto hodnôt ([31]); Poukazuje na to, že to je podľa zmlúv zakázané, ako nedávno vyložil Súdny dvor Európskej únie vo veci C-896/19 ([32]);

20. zastáva názor, že zákon je v priamom rozpore so stratégiou Komisie v oblasti rovnosti LGBTIQ osôb; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila rovnaké uplatňovanie stratégie v každom členskom štáte EÚ;

21. vyzýva Radu a Komisiu, aby urýchlene odblokovali horizontálnu smernicu o diskriminácii, ktorá je v Rade zablokovaná už vyše 10 rokov ([33]);

22. pripomína, že na iniciatívu Európskeho parlamentu týkajúcu sa vytvorenia mechanizmu EÚ pre demokraciu, právny štát a základné práva, ktorý by sa spravoval v rámci medziinštitucionálnej dohody medzi Európskym parlamentom, Komisiou a Radou, sa ešte poskytla žiadna náležitá odpoveď; vyzýva Komisiu a Radu, aby bezodkladne začali rokovania s Parlamentom o medziinštitucionálnej dohode v súlade s článkom 295 ZFEÚ;

23. potvrdzuje svoju pozíciu k nariadeniu o podmienenosti právnym štátom, ktoré nadobudlo účinnosť 1. januára 2021 a je priamo uplatniteľné v celej Európskej únii a vo všetkých jej členských štátoch na všetky finančné prostriedky z rozpočtu EÚ vrátane zdrojov, ktoré boli odvtedy pridelené prostredníctvom Európskeho nástroja obnovy;

24. pripomína, že nariadenie o podmienenosti dodržiavania zásad právneho štátu poskytuje jasné vymedzenie zásady právneho štátu, ktorá sa musí chápať vo vzťahu k iným hodnotám Únie vrátane základných práv a nediskriminácie; zastáva názor, že štátom sponzorovaná diskriminácia menšín má priamy vplyv na projekty, v prípade ktorých sa členské štáty rozhodnú použiť finančné prostriedky EÚ, a preto priamo ovplyvňuje ochranu finančných záujmov Únie; vyzýva Komisiu, aby okamžite začala postup stanovený v článku 6 ods. 1 nariadenia o podmienenosti dodržiavania zásad právneho štátu;

25. domnieva sa, že schopnosť maďarských orgánov spravovať finančné prostriedky EÚ nediskriminačným spôsobom a v súlade s chartou je vážne spochybnená; vyzýva Komisiu, aby posúdila prijatie zákona v súvislosti s horizontálnou základnou podmienkou zaistiť súlad uvedený v nariadení Európskeho parlamentu z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde,

([31]) Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. júna 2021 o situácii v oblasti právneho štátu v Európskej únii a uplatňovaní nariadenia o podmienenosti (EU, Euratom) 2020/2092.

([32]) Rozsudok Súdneho dvora z 20. apríla 2021, *Repubblika/Il-Prim Ministru*, C-896/19, ECLI:EU:C:2021:311.

([33]) Návrh smernice Rady, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženstvo alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu z 2. júla 2008 (COM(2008)0426).

Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ([34]) (EÚ) 2021/1060 (nariadenie o spoločných ustanoveniach), s chartou; vyzýva Komisiu, aby podnikla kroky stanovené v nariadení o spoločných ustanoveniach, pokiaľ ide o výdavky súvisiace s príslušnými fondmi, a aby zabezpečila, aby partnerská dohoda a programy Maďarska na roky 2021 – 2027 neboli schválené, kým sa nezabezpečí úplný súlad s horizontálnou základnou podmienkou týkajúcou sa dodržiavania charty, ako sa stanovuje v článkoch nariadenia o spoločných ustanoveniach; pripomína, že každý akt Komisie, ktorý nie je v súlade s právom EÚ, možno napadnúť na Súdnom dvore Európskej únie;

26. vyjadruje vážne znepokojenie nad súladom návrhu maďarského plánu na podporu obnovy a odolnosti s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti ([35]), a s chartou; vyzýva Komisiu a Radu, aby dôkladne analyzovali každé opatrenie uvedené v návrhu maďarského plánu na podporu obnovy a odolnosti a aby tento plán schválili len vtedy, ak sa zistí, že nebudú prispievať k vykonávaniu zákona, a následne viesť k tomu, že rozpočet EÚ aktívne prispeje k porušovaniu základných práv v Maďarsku;

27. pripomína, že práva LGBTIQ osôb sú ľudské práva; opakuje svoju výzvu, aby členské štáty, najmä Maďarsko, zabezpečili, aby platné právne predpisy o vzdelávaní a informáciách dostupných maloletým boli plne v súlade so základnými právami zakotvenými v práve EÚ a medzinárodnom práve, a aby zabezpečili prístup ku komplexnému, vedecky presnému vzdelávaniu v oblasti sexuality a vzťahov, ktoré je podložené dôkazmi, primerané veku a bez neodsudzujúce; pripomína, že zverejnené informácie by mali odrážať rôznorodosť sexuálnej orientácie, rodovej identity, rodového vyjadrenia a pohlavných znakov, aby sa zabezpečil boj proti dezinformáciám založeným na stereotypoch alebo predsudkoch; vyzýva Komisiu, aby prijala všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie dodržiavania základných práv v Maďarsku; vyzýva inštitúcie EÚ a členské štáty, aby sa vyjadrili proti nenávistným prejavom voči LGBTIQ osobám, najmä zo strany vlád a politikov;

o

o o

28. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil vládam a parlamentom členských štátov, Rade, Komisii a Výboru regiónov.

([34]) Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159.
([35]) Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17.